

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

29.03.2019 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[АИКБ](#)

✓ АОБР С ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА УВЕЛИЧАВАНЕ НА СУБСИДИЯТА ЗА ОБУЧЕНИЕ НА СТУДЕНТИ ОТ ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ И ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ „ТЕХНИЧЕСКИ НАУКИ“

Следва [пълният текст](#) на писмото на Асоциацията на организациите на работодателите в България (АОБР), изпратено до министъра на финансите и министъра на образованието и науката във връзка с предложение за увеличаване на субсидията за обучение на студенти от област на висше образование и професионално направление „Технически науки“.

До
Г-Н ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ
Г-Н КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ
МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

Относно: Предложение за увеличаване на субсидията за обучение на студенти от област на висше образование и професионално направление „Технически науки“

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГОРАНОВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ВЪЛЧЕВ,

От името на Асоциацията на организациите на работодателите в България (АОБР), обединяваща четирите представителни организации на работодателите на национално равнище, се обръщаме към Вас, силно разтревожени от факта, че нашите предприятия и българската индустрия като цяло отчитат значителен дефицит на инженери в страната. Повече от три години работодателите алармират, че държавата следва да се намеси по-категорично при определяне на план-приема в областта на техническите науки. Малка стъпка в тази насока беше направена през 2018 г. с включването на три нови инженерни професии в Списъка на професиите, за които има недостиг на висококвалифицирани специалисти на българския пазар на труда. Това са инженери в промишленото производство, инженер-химици, електроинженери. Въпреки това, задълбочаващият се проблем с кадрите въобще не е решен. Качествените инженери са тези, които могат да изведат икономиката на ново стъпало. Затова и Стратегията на МОН за развитие на висшето образование в Република България до 2020 г. дава приоритет на подготовката на инженерни кадри. Важно е обаче как и кога изпълнението на този приоритет ще се осъществява. Една от стъпките, за които работодателите настояват, е увеличаване на средствата за издръжка по инженерни специалности и създаването на специалности свързани с познания съгласно новите Европейските законодателни изисквания и отговарящи на изискванията на пазара на труда. Индустриалният сектор създава 27.4%^[1] от добавената стойност на икономиката и по този начин същият се явява структуроопределящ за нея. Важно е не само да запазим този дял, но и да го увеличим, като се има предвид, че индустриалният сектор включва предприятия с висока добавена стойност.

Защо е необходимо да бъдат увеличени средствата за издръжка на обучението в инженерните специалности?

Инженерното образование има редица специфики, които трябва да бъдат отчетени. До този момент бюджетът на висшите училища се определя основно на база на средно приравнения брой студенти. Демографската криза в страната, намаляването на броя на завършващите средно образование, насочването на част от тях за обучение в чужбина и не на последно място – трудността на инженерното образование, намаляват рязко броя на кандидат-студентите и студентите, желаещи да се обучават в инженерни специалности.

Бизнесът често отправя сериозни и основателни (което се признава и от университетите) упреци към качеството на висшето инженерно образование. При всичките издания на рейтинговите системи на МОН се посочва, че има различие между това, което иска бизнесът и това, което предлагат университетите като инженерно обучение. Желанието на бизнеса е да се осигури качество на инженерното обучение с акцент върху професионалните знания и умения, за да се постигне бърза адаптация в реална работна среда и успешна професионална реализация. Ефективността на инженерното образование изисква внедряване и на иновативни методи на обучение и адекватни промени на учебното съдържание.

Качественото инженерно образование изисква лаборатории и зали, оборудвани със скъпо струваща техника и създаване на нова модерна инфраструктура. Същевременно бързото развитие на науката, техниката и технологиите, особено в инженерната сфера, налага непрекъснато обновяване на учебната среда и образователния процес. Иновационното

обслужване на бизнеса е невъзможно без увеличаването на инвестиционното финансиране (капиталовите разходи) за модернизиране на материално-техническата база на инженерното образование.

Качествената подготовка на инженерни кадри изисква засилено провеждане на практическо обучение и то със съвременна техника и оборудване. Техническите лаборатории са капиталоемки и енергоемки, което налага необходимостта от подходящ сграден фонд, специализирана инфраструктура, съществени завишени разходи за консумативи и поддръжка. Специалното оборудване изисква и поддръжане на условията на работна среда и създаване на условия за безопасна работа на обучаваните студенти. Фирмите разполагат с модерно, съвременно оборудване. За разлика от тях университетите не могат да си позволят обзавеждането на лаборатории със скъпоструваща техника. От друга страна е невъзможно провеждането на обучение и практики само с фирмената инфраструктура. Специално внимание трябва да се обръща на издръжката на учебно-производствени бази, където се придобиват професионални умения.

Наблюдава се и тенденция за увеличаване на желаещите да се обучават в задочна форма на обучение. При тази форма на обучение държавната субсидия е 1/3 от тази на обучаващите се в редовна форма, а обучението се реализира с обем 1/2 от учебния план за специалността.

Качественото инженерно образование е немислимо без провеждането на научно-изследователска работа на съвременно технологично ниво. За обучение, научни изследвания и симулация на сложни процеси е необходимо закупуването на нови софтуерни продукти и поддръжане на лиценз за работни места. Необходими са допълнителни финансови средства за поддръжане на библиотечен фонд, за закупуване на скъпа чуждестранна литература и абонамент за чуждестранни периодични издания. Повишаването на ефективността на самостоятелната работа на студентите, както и обучението в ОНС „доктор“ изисква закупуването на уникална техника, която да позволи извършването на нови научни изследвания и експерименти.

Липсата на нужния обем от финансови средства затруднява научното израстване и на преподавателския състав. Така например, таксите за публикуване в издания с импакт фактор и импакт ранг са непосилни за по-голяма част от преподавателския състав, а броят на публикациите е заложен в наукометричните показатели за професионално израстване. При темповете на нарастване на минималната работна заплата в последните години, средствата с които разполагат университетите не могат да осигурят качествено и адекватно заплащане на труда на академичния състав с оглед изискванията за висока квалификация и непрекъснато развитие в съответните научни области. Не е тайна, че част от преподавателите напускат висшите училища, поради ниските възнаграждения и търсят по-добра реализация.

Във връзка с изложените мотиви, като взехме предвид:

Ангажираността на представителните организации на работодателите на национално равнище да съдействат на правителството за решаване на ключови за българската икономика проблеми, чрез даване на предложения и активно участие във формирането на политики в качеството им на социални партньори;

Грижата на АОБР за защита на интересите на своите членове и на българската икономика;

Все повече изострящият се проблем с дефицита на квалифицирани кадри за индустрията;

Фактът, че обучението по държавна поръчка във висшите учебни заведения се финансира със средства от националния бюджет, в който основен принос чрез плащаните данъци има българският бизнес;

Започналата процедура за подготовката на бюджетната рамка за 2020 г. и с цел да бъде осигурено качествено висше образование в областта на техническите науки

ПРЕДЛАГАМЕ:

1. Поетапно увеличаване на размера на издръжката на обучението за един студент по професионално направление „Технически науки“ чрез увеличаване на базовия коефициент от 2,4 на 5,0.
2. Задочната форма на обучение да се субсидира с 50 на сто от издръжката на студент – редовна форма на обучение, в съответствие с учебните планове, така както се обучават.
3. Увеличаване на инвестиционното финансиране за модернизиране на материално-техническата база за инженерно образование, като средствата за капиталови разходи да се изчисляват на база минимум 1/3 от базовата издръжка на общия брой студентите в професионалното направление.
4. Да се предвиди целева стипендия за студенти в инженерни специалности чрез промяна на Постановление № 90 на Министерския съвет от 2000 г. за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научни организации или да се утвърди специален ред за предоставяне на такива стипендии за специалности с недостиг на висококвалифицирани специалисти. Целевата стипендия да нараства в съответствие с успеха и годината на обучение, като предлагаме базов размер от 300 лв. с цел да се насърчи влягането на повече усилия в обучението и задържането на студентите в учебното заведение до завършване на съответната специалност. Стипендиите да са изискуеми от студентите при нереализация на пазара на труда в България в рамките на 5 години след завършване.
5. За най-дефицитните специалности – да се възстановяват таксите за обучение, платени от студентите за периода на обучение, в случай че след завършване се реализират, за срок минимум 5 години, в рамките на българския трудов пазар.
6. Да се създадат още нови инженерни специалности отговарящи на политиките на Европейския съюз за нисковъглеродна икономика и променящите се условия на труд.

[1] По данни на НСИ за 2018 г.

✓ Бизнесът предлага по-високи държавни субсидии за техническите специалности

Работодателите искат да се дава и "задължаваща" субсидия, за да се задържат кадрите в страната

По-високи държавни субсидии за студентите от техническите специалности, повече пари за модернизиране на материално-техническата база и допълнителна задължаваща стипендия за инженерните специалности. Това са част от исканията, изразени от Асоциацията на организациите на работодателите в България (АОБР) в отворено писмо, адресирано до министрите на образованието и на финансите.

Четири работодателяшки организации, членуващи в АОБР - КРИБ, АИКБ, БСК и БТПП, са силно разтревожени от факта, че те, както и българската индустрия като цяло, отчитат значителен дефицит на инженери в страната.

Компаниите от Асоциацията предлагат поетапно увеличаване на издръжката за обучението на един студент по професионално направление „Технически науки“ чрез увеличаване на базовия коефициент от 2.4 на 5. Също така задочната форма на обучение да се субсидира с 50% от издръжката на студент - редовна форма на обучение, в съответствие с учебните планове.

КРИБ, АИКБ, БСК и БТПП също така предлагат увеличаване на инвестиционното финансиране за модернизиране на материално-техническата база за инженерно образование, като средствата за капиталови разходи да се изчисляват на база минимум 1/3 от базовата издръжка на общия брой студентите в професионалното направление.

Друга от идеите на бизнеса е да се предвиди специална целева стипендия за студентите в инженерните специалности. Въпросната стипендия трябва да нараства в съответствие с успеха и годината на обучение, като нейният базов размер да е 300 лв. с цел да се насърчи влягането на повече усилия в обучението и задържането на студентите в учебното заведение до завършване на съответната специалност. Също така се предлага стипендиите да са изискуеми от студентите при нереализация на пазара на труда в България в рамките на 5 години след завършване.

За най-дефицитните специалности предложението е да се възстановяват таксите за обучение, платени от студентите за периода на обучение, в случай че след завършване се реализират, за срок минимум 5 години, в рамките на българския трудов пазар.

АОБР припомня, че повече от три години работодателите алармират, че държавата следва да се намеси по-категорично при определяне на план-приема в областта на техническите науки. Малка стъпка в тази насока беше направена през 2018 г. с включването на три нови инженерни професии в Списъка на професиите, за които има недостиг на висококвалифицирани специалисти на българския пазар на труда. Това са инженери в промишленото производство, инженер-химици, електроинженери. Въпреки това задълбочаващият се проблем с кадрите въобще не е решен.

Бизнесът посочва, че качествените инженери са тези, които могат да изведат икономиката на ново стъпало. Затова и Стратегията на МОН за развитие на висшето образование в България до 2020 г. дава приоритет на подготовката на инженерни кадри. Важно е обаче как и кога изпълнението на този приоритет ще се осъществява.

„Една от стъпките, за които работодателите настояват, е увеличаване на средствата за издръжка по инженерни специалности и създаването на специалности, свързани с познания съгласно новите Европейските законодателни изисквания и отговарящи на изискванията на пазара на труда. Индустриалният сектор създава 27.4% от добавената стойност на икономиката и по този начин същият се явява структуроопределящ за нея. Важно е не само да запазим този дял, но и да го увеличим, като се има предвид, че индустриалният сектор включва предприятия с висока добавена стойност“, пишат от АОБР.

News.bg

✓ Бизнесът иска по-високи държавни субсидии за техническите специалности

По-високи държавни субсидии за студентите от техническите специалности, повече пари за модернизиране на материално-техническата база и допълнителна задължаваща стипендия за инженерните специалности. Това са част от исканията, които Асоциацията на организациите на работодателите в България (АОБР) публикува в отворено писмо, адресирано до министрите на образованието и на финансите.

За най-дефицитните специалности предложението е да се възстановяват таксите за обучение, платени от студентите за периода на обучение, в случай че след завършване се реализират, за срок минимум 5 години, в рамките на българския трудов пазар.

Освен това се предлага поетапно увеличаване на издръжката за обучението на един студент по професионално направление "Технически науки" чрез увеличаване на базовия коефициент от 2.4 на 5. Също така задочната форма на обучение да се субсидира с 50% от издръжката на студент - редовна форма на обучение, в съответствие с учебните планове. От АОБР посочват, че качествените инженери са тези, които могат да изведат икономиката на ново стъпало.

Ето и цялата позиция на АОБР:

До
Г-Н ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ
Г-Н КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ
МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

Относно: Предложение за увеличаване на субсидията за обучение на студенти от област на висше образование и професионално направление "Технически науки"

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГОРАНОВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ВЪЛЧЕВ,

От името на Асоциацията на организациите на работодателите в България (АОБР), обединяваща четирите представителни организации на работодателите на национално равнище, се обръщаме към Вас, силно разтревожени от факта, че нашите предприятия и българската индустрия като цяло отчитат значителен дефицит на инженери в страната. Повече от три години работодателите алармират, че държавата следва да се намеси по-категорично при определяне на план-приема в областта на техническите науки. Малка стъпка в тази насока беше направена през 2018 г. с включването на три нови инженерни професии в Списъка на професиите, за които има недостиг на висококвалифицирани специалисти на българския пазар на труда. Това са инженери в промишленото производство, инженер-химици, електроинженери. Въпреки това, задълбочаващият се проблем с кадрите въобще не е решен. Качествените инженери са тези, които могат да изведат икономиката на ново стъпало. Затова и Стратегията на МОН за развитие на висшето образование в Република България до 2020 г. дава приоритет на подготовката на инженерни кадри. Важно е обаче как и кога изпълнението на този приоритет ще се осъществява. Една от стъпките, за които работодателите настояват, е увеличаване на средствата за издръжка по инженерни специалности и създаването на специалности свързани с познания съгласно новите Европейските законодателни изисквания и отговарящи на изискванията на пазара на труда. Индустриалният сектор създава 27.4% [1] от добавената стойност на икономиката и по този начин същият се явява структуроопределящ за нея. Важно е не само да запазим този дял, но и да го увеличим, като се има предвид, че индустриалният сектор включва предприятия с висока добавена стойност.

Защо е необходимо да бъдат увеличени средствата за издръжка на обучението в инженерните специалности?

Инженерното образование има редица специфики, които трябва да бъдат отчетени. До този момент бюджетът на висшите училища се определя основно на база на средно приравнения брой студенти. Демографската криза в страната, намаляването на броя на завършващите средно образование, насочването на част от тях за обучение в чужбина и не на последно място - трудността на инженерното образование, намаляват рязко броя на кандидат-студентите и студентите, желаещи да се обучават в инженерни специалности.

Бизнесът често отправя сериозни и основателни (което се признава и от университетите) упреци към качеството на висшето инженерно образование. При всичките издания на рейтинговите системи на МОН се посочва, че има различие между това, което иска бизнесът и това, което предлагат университетите като инженерно обучение. Желанието на бизнеса е да се осигури качество на инженерното обучение с акцент върху професионалните знания и умения, за да се постигне бърза адаптация в реална работна среда и успешна професионална реализация. Ефективността на инженерното образование изисква внедряване и на иновативни методи на обучение и адекватни промени на учебното съдържание.

Качественото инженерно образование изисква лаборатории и зали, оборудвани със скъпо струваща техника и създаване на нова модерна инфраструктура. Същевременно бързото развитие на науката, техниката и технологиите, особено в инженерната сфера, налага непрекъснато обновяване на учебната среда и образователния процес. Иновационното обслужване на бизнеса е невъзможно без увеличаването на инвестиционното финансиране (капиталовите разходи) за модернизиране на материално-техническата база на инженерното образование.

Качествената подготовка на инженерни кадри изисква засилено провеждане на практическо обучение и то със съвременна техника и оборудване. Техническите лаборатории са капиталоемки и енергоемки, което налага необходимостта от подходящ сграден фонд, специализирана инфраструктура, съществени завишени разходи за консумативи и поддръжка. Специалното оборудване изисква и поддържане на условията на работна среда и създаване на условия за безопасна работа на обучаваните студенти. Фирмите разполагат с модерно, съвременно оборудване. За разлика от тях университетите не могат да си позволят обзавеждането на лаборатории със скъпоструваща техника. От друга страна е невъзможно провеждането на обучение и практики само с фирмената инфраструктура. Специално внимание трябва да се обръща на издръжката на учебно-производствени бази, където се придобиват професионални умения.

Наблюдава се и тенденция за увеличаване на желаещите да се обучават в задочна форма на обучение. При тази форма на обучение държавната субсидия е 1/3 от тази на обучаваните се в редовна форма, а обучението се реализира с обем 1/2 от учебния план за специалността.

Качественото инженерно образование е немислимо без провеждането на научно-изследователска работа на съвременно технологично ниво. За обучение, научни изследвания и симулация на сложни процеси е необходимо закупуването на нови софтуерни продукти и поддържане на лиценз за работни места. Необходими са допълнителни финансови средства за поддържане на библиотечен фонд, за закупуване на скъпа чуждестранна литература и абонамент за чуждестранни периодични издания. Повишаването на ефективността на самостоятелната работа на студентите, както и обучението в ОНС "доктор" изисква закупуването на уникална техника, която да позволи извършването на нови научни изследвания и експерименти.

Липсата на нужния обем от финансови средства затруднява научното израстване и на преподавателския състав. Така например, таксите за публикуване в издания с импакт фактор и импакт ранг са непосилни за по-голяма част от преподавателския състав, а броят на публикациите е заложен в наукометричните показатели за професионално израстване. При темповете на нарастване на минималната работна заплата в последните години, средствата с които разполагат университетите не могат да осигурят качествено и адекватно заплащане на труда на академичния състав с оглед изискванията за висока квалификация и непрекъснато развитие в съответните научни области. Не е тайна, че част от преподавателите напускат висшите училища, поради ниските възнаграждения и търсят по-добра реализация.

Във връзка с изложените мотиви, като взехме предвид:

Ангажираността на представителните организации на работодателите на национално равнище да съдействат на правителството за решаване на ключови за българската икономика проблеми, чрез даване на предложения и активно участие във формирането на политики в качеството им на социални партньори;

Грижата на АОБР за защита на интересите на своите членове и на българската икономика;
Все повече изострящият се проблем с дефицита на квалифицирани кадри за индустрията;
Фактът, че обучението по държавна поръчка във висшите учебни заведения се финансира със средства от националния бюджет, в който основен принос чрез плащаните данъци има българският бизнес;
Започналата процедура за подготовката на бюджетната рамка за 2020 г. и с цел да бъде осигурено качествено висше образование в областта на техническите науки

ПРЕДЛАГАМЕ:

Поетапно увеличаване на размера на издръжката на обучението за един студент по професионално направление "Технически науки" чрез увеличаване на базовия коефициент от 2,4 на 5,0.

Задочната форма на обучение да се субсидира с 50 на сто от издръжката на студент - редовна форма на обучение, в съответствие с учебните планове, така както се обучават.

Увеличаване на инвестиционното финансиране за модернизиране на материално-техническата база за инженерно образование, като средствата за капиталови разходи да се изчисляват на база минимум 1/3 от базовата издръжка на общия брой студентите в професионалното направление.

Да се предвиди целева стипендия за студенти в инженерни специалности чрез промяна на Постановление № 90 на Министерския съвет от 2000 г. за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научни организации или да се утвърди специален ред за предоставяне на такива стипендии за специалности с недостиг на висококвалифицирани специалисти. Целевата стипендия да нараства в съответствие с успеха и годината на обучение, като предлагаме базов размер от 300 лв. с цел да се насърчи влягането на повече усилия в обучението и задържането на студентите в учебното заведение до завършване на съответната специалност. Стипендиите да са изискуеми от студентите при нереализация на пазара на труда в България в рамките на 5 години след завършване.

За най-дефицитните специалности - да се възстановяват таксите за обучение, платени от студентите за периода на обучение, в случай че след завършване се реализират, за срок минимум 5 години, в рамките на българския трудов пазар.

Да се създадат още нови инженерни специалности отговарящи на политиките на Европейския съюз за нисковъглеродна икономика и променящите се условия на труд.

3e-news.net

✓ Промените в закона за енергетиката бяха приети на първо четене от парламентарната комисия по енергетика

Работодателите предлагат такса задължение към обществото да се поеме от бюджета

Поредните изменения в Закона за енергетиката, насочени към продължаване на либерализацията на енергийния пазар този път срещнаха подкрепата на работодатели, малки производители на енергия от ВЕИ, енергийната борса, БЕХ и КЕВР, експерти, но с искане за прецизиране на редица текстове. Законите промени с 12 гласа "за" бяха приети на първо четене от комисията по енергетика към Народното събрание.

По отношение на промяната, свързана с възможността за излизането на свободния пазар и на производителите на електроенергия между 1 и 4 MW, което трябва да осигури допълнителни количества електроенергия на борсата и подобряване на конкуренцията се оказа принципно подкрепена от всички. Изваждането на толкова голямо количество електроенергия на борсата - 372 централи или 1 млн.500 хил. МВтч, макар и годишно производство обаче се оказва, че събуждат безпокойство сред БЕХ (в частност НЕК), а и сред БНЕБ. Затова прецизиране ще се наложи, а в тази връзка е от значение и преразглеждане с цел подсигуриране и на текстовете за таксите за износ, на и за внос. Целта - презастраховане от опасността от свърхликвидност на борсата.

От министерство на енергетиката и от Фонд Сигурност на електроенергийната система подкрепиха и поправката, която предвижда, производителите на електроенергия с инсталирана мощност между 1 MW и 4 MW от 1 юли 2019 г. да преминат от преференциални цени към пазарна цена и договор за компенсиране с премия. За тази цел Министерство на енергетиката ще трябва съответно да подаде и документи за нотификация към ЕК за признаването на държавна помощ. С оглед на опита от миналата година при изваждането на производителите на енергия от ВЕИ с 4 МВт, според зам.-министъра на енергетиката ечо Станков, проблеми не се очакват. Проблеми в това отношение няма да има и за ФСЕС, обясни Диан Червенкондев. По думите му това не би трябвало да се отрази на бюджета на Фонда.

„Досега енергията от тези малки производители от 1 до 4 МВт се изкупува на 100 % от обществения доставчик (НЕК) и те на 100 % биват компенсирани от своя страна от ФСЕС, който пък съответно събира и финансира своята дейност чрез събиране на такса задължение към обществото, вноса от 5 % от всички производители и вносители на електрическа енергия съответно 100 % от търговията с емисии на българската държава осъществява на европейския пазар. Така че като бюджет и финансиране той е осигурен, просто се изменя начина и става компенсаторен механизъм“, коментира Червенкондев.

„Като цяло работодателските организации подкрепят законопроекта“, обяви председателят на АИКБ Васил Велев. Той за пореден път обаче намери възможност да коментира колко тежка е за бизнеса такса задължение към обществото.

„Използвам случая да информирам че сме изпратили до МЕ с копие дод КЕВР и ЕСО България да нотифицира студения резерв. Това е вид държавна помощ и е правилно той да бъде нотифициран в дългосрочен план, за да има предсказуемост и яснота, защото този резерв се заплаща от потребителите и завършвам с това, че таксите, които ще отпаднат за при износа, всъщност заедно с това, че продължават американските централи да не продават на борсата водят дотам, че оскъпяват добавката задължение към обществото и правят цените несравними на нашата борса с борсите около нас.

Например за утре цените са, като тръгнем от Франция - 4,48 и стигнем до Унгария - 47,13 евро за МВтч. На този фон, ние сме с 40,17, тоест стоим, като че ли добре в долната граница, но като добавим оскъпяване заради американските

централи, което по никакъв начин не се компенсира от порядъка на 9 евро за мегават ние отново сме с най-скъпата енергия. Премахването на тези такси от 1 юли, без да сме решили проблема с американските централи допълнително ще ни направи неконкурентоспособни, като страната с най-скъп индустриален ток в Европа, което сравнявайки борсите, без да правим изчисления не се вижда. Затова ние, понеже често общуваме с КЕВР, предлагаме, тъй като вече е в ход бюджетната процедура, ако нямаме силата да развалим договорите с американските централи, то тогава добавката задължение към обществото да се поема от бюджета, а централите да излязат и да продават на борсата, както ВЕИ-та, както с доплащане на премии основно по съпоставимост, тогава ще има сравнение между нашата и съседните борси", заяви Велев.

Новите количества електроенергия от малките ВЕИ-мощности от 1 до 4 МВт или общо от тези 1 млн. и 500 хил. МВтч от 372 централи ще оказват влияние на борсовия пазар като цяло, обърна внимание изпълнителният директор от БНЕБ. В тази връзка той наблегна на възможността за трансграничните капацитети.

Той изрази очакване между първо и второ четене на законовите промени да се обсъди и възможността за премахване не само на таксата за износ, но и на таксата за внос на електроенергия.

„Нещо, което трябва да имаме предвид е, че тези очаквани количества електрическа енергия за средногодишно от малко над 170 МВт електрическа енергия според вашата оценка за въздействието, те не всички биха се продавали на „Пазар ден напред“. Те ще са разпределени за всички пазарни сегменти, но така или иначе ще влияят на пазара като цяло. В тази връзка бих искал и за в бъдеще да обръщаме внимание по отношение на политиката на държавата за разпределение на трансграничните права за пренос, така наречените капацитети двупосочно между българските и другите пазарни зони и бих помолил и вас и колегите от КЕВР да следят този процес“, каза Константинов.

Също така бих искал да поставя и въпроса и за износната такса, каза той, като припомни, че „има и реципрочна такава – 5 % да ги наречем вносна такса“ и поиска между първо и второ четене да се коментира и този въпрос, за да се уточни текста, (за тези 5 %). Както е записано в момента към закона търговците би трябвало да плащат към Фонда (ФСЕС) за енергията, която е внесена от някоя съседна пазарна зона и продадена вътре в страната. Това също е някакъв вид мито. Тези неща искам да отбележа, иначе приветстваме премахването на цените за пренос и достъп върху енергията произвеждана в България и изнасяна след това. Това ще ни позволи да напреднем по процесите за пазарно обединение каквото е изискването на ЕС и ЕК“, каза Константинов.

Изпълнителният директор на БЕХ Петьо Иванов изрази опасение от изваждането от квотата на обществения доставчик в лицето на НЕК на толкова голямо количество електроенергия и постави въпроса как това ще се компенсира от НЕК.

Както е известно с промените в енергийния закон, КЕВР вече ще определя месечна квота за НЕК, а не както досега годишна. Това изисква изцяло нови разчети за работата на държавните централи в състава на БЕХ и нови разчети по отношение на количествата за регулиран и борсов пазар.

Докато фотоволтаичната асоциация в лицето на Меглена Русинова подкрепи напълно предлаганите законови промени, Габриела Тодорова от асоциацията на производителите на вятърна енергия изрази резерви и се обяви за установяване на преходен период, така както това е било предвидено за по-големите мощности при поправките от миналата година. „В законопроекта е заложена дата от 1 юли 2019 г. (за излизане на борсата), но ние считаме че тази стартова дата трябва да бъде отложена. ВЕИ производителите над 1МВ, подобно на големите централи над 4 MW, имат нужда от техническо време, за да преминат определени вътрешни процедури като анализ, финансова оценка и одобрение“, категорична бе тя“ Славчо Нехков от Института за енергиен мениджмънт препоръча на авторите на измененията в закона да направят технически консултации по отношение на заложените норми по отношение на измерванията и в частност въвеждането на интелигентни измервателни уредби. Той поиска понятията в тази част да бъдат уточнени. За уточнение в тази част настояха и от АСЕП.

Прави ми впечатление че някак си събираме определени средства от търговците и производителите, за да облекчим дейността на работодателите. Дори има предложение да се прехвърли определена част и към бюджета, коментира от своя страна депутатът от ДПС Рамадан Аталай. Той обърна внимание и на допълнителните изисквания, с които се натоварва КЕВР.

Разбира се, енергийният регулатор в лицето на председателя на КЕВР Иван Иванов отхвърли голяма част от резервите на участниците в обсъждането. Това обаче не означава, че между първо и второ четене не трябва да се прецизират текстовете.

Важни обществено-икономически и политически теми

Дарик

✓ През юли ще получим покана за чакалнята на Еврозоната, уверен е Борисов

През юли 2019 г. ще получим покана за чакалнята на Еврозоната. Това заяви премиерът Бойко Борисов на бизнес форум. Същото се отнася и за мониторинга на ЕК върху България.

"Имаме три неща да изпълним. Имаме прекрасна среда за инвеститорите. Инфраструктура, която се гради", добави Борисов. "Изпълнили сме абсолютно ангажиментите си към ЕС, стриктно спазваме и опазваме границите на ЕС", подчерта премиерът.

"За бизнеса е важно стабилни данъци, огромен фискален резерв, гарантиран чрез МВФ евро-лев. За Шенген не съм сигурен, защото има една или две държави, които са егоисти. Чисто егоистично тези държави пазят интереса на своите

народи, затова и ние го отнасяме в случая България и Румъния. По море няма да са прави ако не ни пуснат", отбеляза още Борисов.

Той уточни и че външният дълг ще продължава да пада.

БНР

✓ **Заплатите в България растат по-бързо от производителността на труда, според ЕК**

От Европейската комисия смятат, че заплатите в България растат по-бързо от производителността на труда. Това поставя под сериозен натиск пазара на труда, заяви Бенжамин Анжел от Генерална дирекция "Икономически и финансови въпроси" в Комисията:

„Пазарът на труда се затяга. Съвсем ясно е, че в някои сфери има недостиг на работна ръка. Естествено това води до натиск върху заплатите, които работодателите трябва да повишават. През 2017 година процентът на растежа им беше двуцифрено число, тоест повече от 10 процента. През 2018 година процентът е малко по-малък, около 9, но това все още е много по-голям растеж, съпоставен с увеличаването на производителността на труда“.

✓ **Екатерина Захаријева се среща с ливанския си колега**

Външният министър Екатерина Захаријева ще разговаря днес с ливанския си колега Джебран Басил, който е на официално посещение у нас. Дватама ще направят преглед на двустранното сътрудничество и ще обсъдят възможностите за активизиране на сътрудничеството в областта на науката и образованието, търговско-икономическата сфера, туризма, земеделието и здравеопазването.

✓ **Петролът поевтинява, след като Тръмп отново атакува ОПЕК**

Петролните фючърси поевтиняха с близо 1%, след като американският президент Доналд Тръмп отново нападна ОПЕК, призовавайки картела да повиши производството, за да понижи цените на важната енергийна суровина.

В свое Туитър послание Тръмп препоръча на ОПЕК да увеличи производството, като в същото време изрази опасение, че петролните цени "стават прекалено високи". "Много е важно е ОПЕК да увеличава петролния поток. Световните пазари са крехки, цената на петрола става твърде висока. Благодаря ви!", написа той.

Участниците на петролни пазари оцениха неговото изявление като сигнал към ОПЕК, че Тръмп не желае да толерира цени над 70 долара за барел.

Това доведе до първоначално понижение на фючърсите на петрола Брент с доставка през май до 66,55 долара за барел и тези на американския лек суров петрол до малко под 58 долара за барел. Последва известен ценови отскок, но въпреки това и двата типа петролни фючърси се понижават в рамките на днешната търговия с около 0,9% към нива съответно от 67,40 и от 58,80 долара за барел.

Вчерашните данни на Енергийната информационна администрация (EIA) за изненадващо нарастване на складовите запаси на суров петрол в САЩ през седмицата до 22-ри март с 2,8 млн. барела до 442,3 млн. барела също допринасят за днешното поевтиняване на важната енергийна суровина. Но и двата типа петролни фючърси продължават да се търгуват недалеч от техните тазгодишни върхове съответно около 68,60 долара за барел (за петрола Брент) и около 60,07 долара за барел (за американския суров петрол), достигнати по-рано този месец (на 21-ви март).

В рамките на отминаващото първо тримесечие на 2019-а година черното злато поскъпна с близо 25% с оглед на затягането на петролните доставки от страна на "ОПЕК +" и наложените от САЩ санкции спрямо важни производители като Венецуела и Иран.

В. Монитор

✓ **Борисов за пакета "Мобилност": Печелим малки битки**

Макар и много трудно, продължаваме да печелим малки битки по пътя да защитим справедливостта във връзка с пакета "Мобилност". С тези думи премиерът Бойко Борисов откри правителственото заседание.

Ъпреки че шефът на Европейския парламент Антонио Таяни оттегли точката за пакета от дневния ред на заседанието на ЕП, Борисов заяви, че не трябва да се радваме предварително.

Премиерът коментира и липсващите български евродепутати по време на първото гласуване на дневния ред. "Да се надяваме, че при следващото гласуване всички евродепутати ще са там. Засега успяваме, но то не е даром и е много трудно. Всичко това можеше да мине още онзи ден, ако всички български депутати бяха отишли там да с дадат гласа", каза Борисов.

✓ **Премиерът Борисов на среща с балканските лидери в Букурещ**

Четиристранната среща на високо равнище между България, Гърция, Румъния и Сърбия ще се проведе в Букурещ в петък. Лидерите на четирите балкански държави се събират в този формат по инициатива на министър-председателя Борисов, като това ще бъде седмата им среща, домакинствана по ред от Румъния.

Премиерите Бойко Борисов, Алексис Ципрас, Виорика Дънчила и президентът Александър Вучич ще обсъдят напредъка по общите проекти в региона в сферите на транспорта, инфраструктурата и енергетиката. Фокус на срещата ще бъде задълбочаването на регионалното сътрудничество и развитието на добросъседските отношения.

В рамките на днешния ден ще се състои и съвместно заседание на правителствата на България и на Румъния. Разговорите между двете делегации включват теми от сферата на икономиката, транспорта и сигурността.

Развитието на търговско икономическото сътрудничество ще бъде акцент с оглед на нарастването на стокообмена с Румъния с близо 7% през изминалата година и на изразения от двете страни интерес за насърчаване на взаимодействието в областта на малките и средни предприятия. Ще се разгледат възможностите за задълбочаване на връзките между румънския и българския бизнес, по-специално в сферата на иновациите и високите технологии.

Подобряването на условията за корабоплаване в общия българо-румънски участък на река Дунав, както и транспортната свързаност между двете страни ще бъде друг акцент от двустранните разговори в Букурещ. Разширяването на транспортните връзки по р. Дунав е от съществено значение за улесняването на трафика, активизирането на контактите между бизнеса и хората от двете страни, както и на туристическия обмен.

Акцент в разговорите ще бъде и сътрудничеството в областта на превенцията, готовността и реагирането при извънредни ситуации, природни и причинени от човека бедствия и пожари. България и Румъния ще обсъдят също така енергийни теми и въпроси от европейския дневен ред.

Investor.bg

✓ Външният дълг на България през януари намаля с 1,6% спрямо БВП

Частните и държавните задължения достигат 33,291 млрд. евро, отчете БНБ

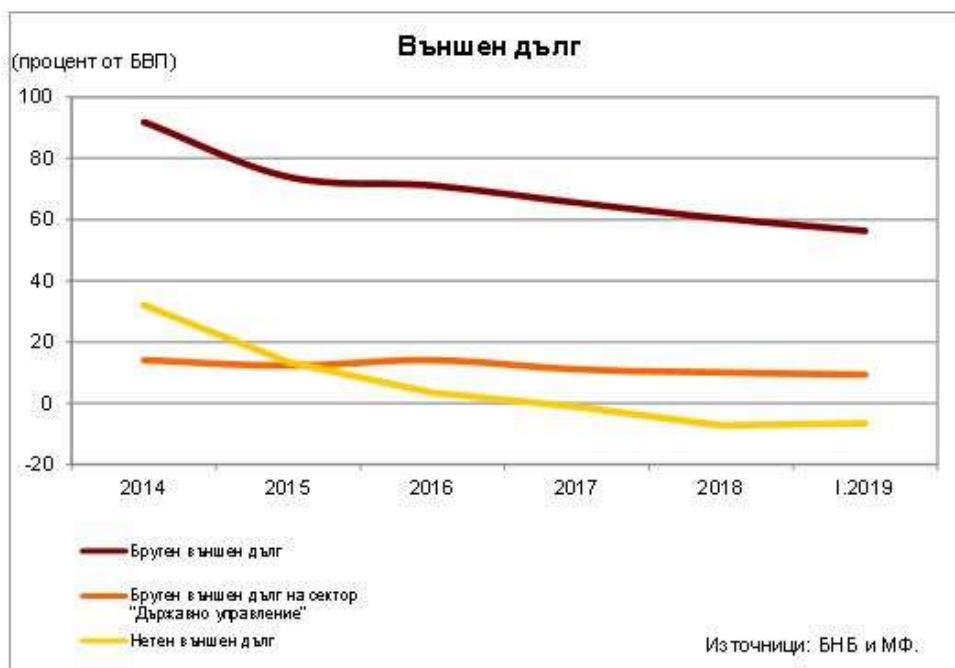
Брутният външен дълг на България (частен и държавен) продължава да се свива като част от брутния вътрешен продукт (БВП). Към 31 януари 2019 г. той възлиза на 33,291 млрд. евро, което е спад с 1,6% (540 млн. евро) на годишна база. Така той представлява 56,3% от прогнозния БВП на страната, показват предварителните данни на Българската народна банка (БНБ).

В края на януари дългосрочните задължения са 25,104 млрд. евро, като намаляват с 863.2 млн. евро (3,3%) спрямо година по-рано, изчислиха в БНБ.

Краткосрочните задължения в края на първия месец на тази година възлизат на 8,187 млрд. евро и нарастват с 323,2 млн. евро (4,1%) на годишна база.

Дълг на централната и местната власт

Брутният външен дълг на сектор Държавно управление в края на януари е 5,531 млрд. евро и за една година се понижава със 134,7 млн. евро (2,4%).

Външните задължения на сектор Банки са 4,558 млрд. евро и за едногодишен период растат с 356,4 млн. евро (8,5%).

Колкото до бизнеса и домакинствата, външните задължения възлизат на 10,622 млрд. евро и за една година намаляват с 311,5 млн. евро (2,8%).

В края на януари 2019 г. вътрешнофирменото кредитиране е 12,578 млрд. евро и намалява с 450,2 млн. евро (3,5%) на годишна база.

Нетен външен дълг

Статистиката на БНБ отчита, че в края на януари нетният външен дълг е отрицателен в размер на 3,869 млрд. евро, като нараства със 144,6 млн. евро (3,6%) спрямо края на 2018 г. (отрицателна стойност от 4,014 млрд. евро. Повишението се дължи на по-голямото намаление на брутните външни активи (със 195,8 млн. евро, 0,5%) в сравнение с понижението на брутния външен дълг (с 51,2 млн. евро, 0,2%).

Нетният външен дълг намалява с 3,272 млрд. евро на годишна база. В края на януари 2018 г. той имаше отрицателна стойност от 597,5 млн. евро, 1,1% от БВП.

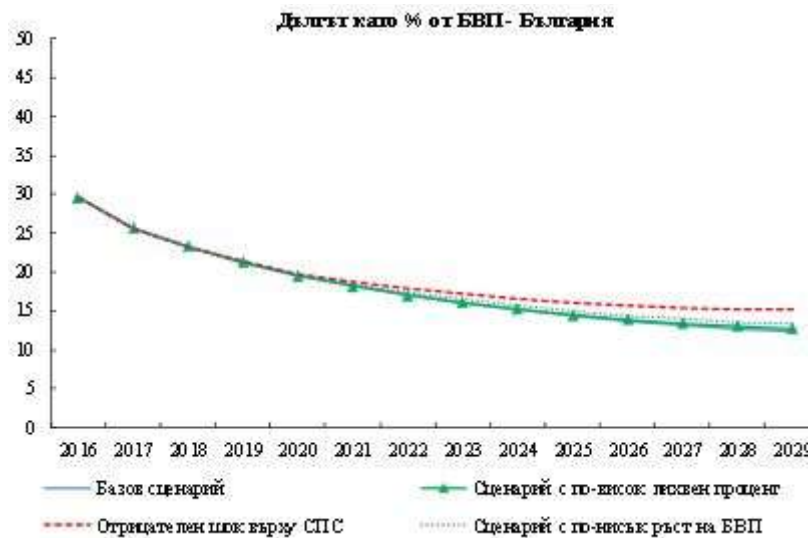
През януари полученото външно финансиране от нерезиденти е в размер на 154,8 млн. евро при 356,5 млн. евро преди година. От тях 5,5 млн. евро (3,5% от общия размер) са за сектор Държавно управление, 51,5 млн. евро (33,3% от общия

размер) – за сектор Банки, 44,9 млн. евро (29% от общия размер) – за Други сектори, а 52,8 млн. евро (34,1%) са вътрешнофирмено кредитиране.

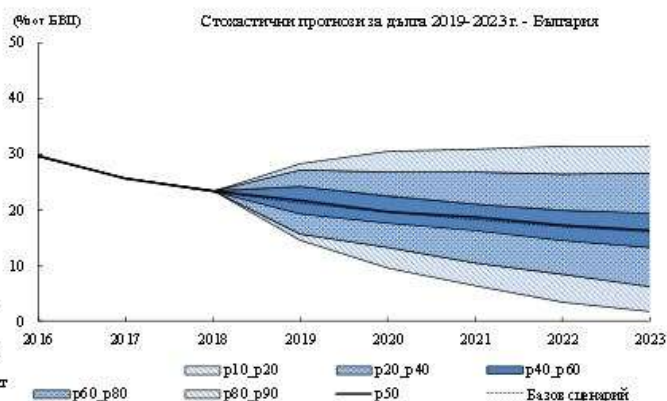
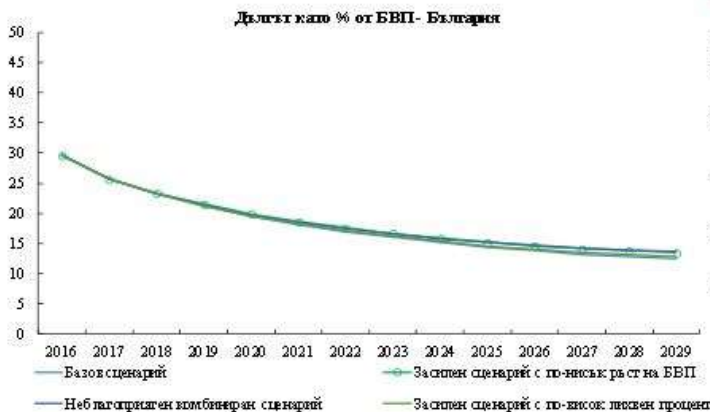
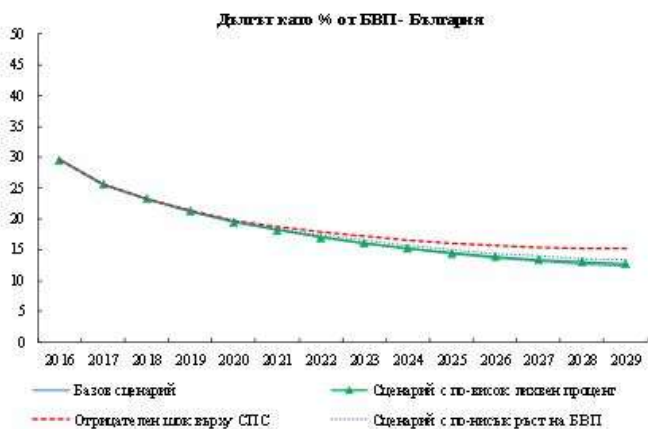
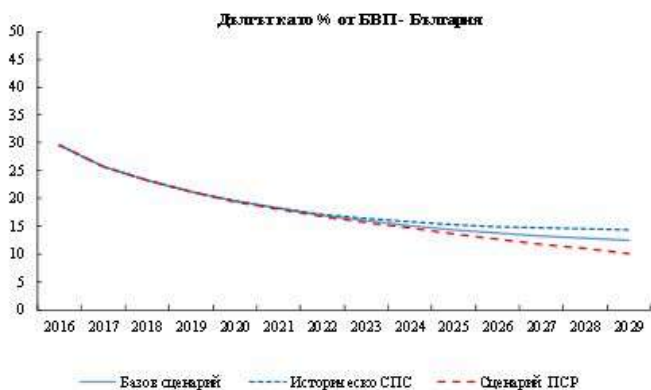
Извършените плащания по обслужването на brutния външен дълг през януари са 193,7 млн. евро, докато преди година те бяха на стойност от 340,7 млн. евро.

Прогнози и очаквания

През 2019 г. БВП на България ще достигне до 100 млрд. лева, записан в есенната си макроикономическа прогноза Министерство на финансите. Доклад на Европейската комисия от 27 февруари 2019 г. с анализ за устойчивостта на дълга и фискалните рискове дава прогнози за дълга и базов сценарий в съотношение на brutния дълг.

Докато през 2017 година съотношението беше 25,6%, а през миналата година – 23,3%, за тази година се очаква то да е 21,3%, а догодина – 19,5%. Преди време правителството заяви, че до края на мандата ще сваля външната задлъжнялост на 20% от БВП.

Готова ли е България за предизвикателствата на настоящето и бъдещето?

Какви аспекти трябва да залегнат в стратегиите на всяка национална държава разглежда д-р Мариана Тодорова от БАН

В очакване сме на няколко мегатренда, на големи еволюционни стъпки, които ще променят изцяло концепцията за реалността такава, каквато я познаваме. Всяка радикална промяна в човешкото общество в миналото е предизвикана от

някои от ключовите позволяващи това фактори - от дървото, камъка, бронза, желязото, през парата, електричеството, автоматизацията, до нашето съвремие, с навлизането на Интернет и технологиите. Скоро те ще предначертаят и изменят не само политиката, икономиката, търговията, културата и обществата, но и биологията и етиката ни, пише в своя анализ д-р Мариана Тодорова, БАН.

Кои са тези трендове?

Роботизация, автоматизация и изкуствен интелект. Бъдеще на професиите

Според прогнози на „Макинзи“ през 2022 г. около 47% от професиите ще преминат към частична или цялостна автоматизация или роботизация. За 2025 г. процентът нараства до 52 %, за да стигне очаквано ниво от 70% през 2035 г. Съществуват противоположни дори взаимоизключващи се прогнози. От една страна, технологичните оптимисти заявяват, че много работни места и професии ще изчезнат, но това ще даде шанс да се появят нови, които са по - творчески и по-иновативни, способни да разгърнат нов, неразкрит досега човешки потенциал.

В този аспект обаче се пропуска, че машинното обучение (един от подходите за създаване на изкуствен интелект) напредва доста бързо и ще се усъвършенстват за извършването на все по – сложни дейности. Прогнозите сочат, че не само професии с монотонни и повтарящи се функции, но и такива, които обработват данни, като счетоводители, журналисти, телевизионни говорители, правни съветници, лекари за диагностициране на елементарни заболявания постепенно ще бъдат изместени от машините. В посочените сфери професионалистите ще останат за случаите, когато е необходимо комплексно решаване на проблеми, напр. писане или обработка на по-разнопосочна информация, правене на по-сложен правен анализ или при диагностициране на усложнено състояние от няколко заболявания, които взаимно си влияят.

В книгата „Номмо Deus“ израелският изследовател Ювал Харири говори, че човечеството преминава към „икономика на дехуманизацията“. Ако досега тя е на знанието, то в бъдеще ще бъде на машините и на изкуствения интелект и ще трябва да се търсят алтернативни източници за доходи.

Всяка държава трябва незабавно да реформира образователните си системи отвъд тясното специализиране и профилиране, които да създават нагласи за интердисциплинарно сътрудничество и редовна преквалификация. Моделът на социалните и здравни системи също по принуда ще трябва да бъде преосмислен. Въпрос на глобален консенсус е новият тип производства да бъдат облагани с данъци, защото те на практика почти няма да струват, а ще изместят все повече човешки труд. Те ще имат капацитета да работят денонощно, за тях няма да са необходими възнаграждения, социални и здравни осигуровки, а само първоначална инвестиция за закупуване на оборудването. Ако обаче липсва наднационално споразумение по тези въпроси, то ще се преповтаря феноменът на търсене на данъчни убежища, които ще генерират неравенства от нов тип. Съвременните национални държави функционират около два принципа – монопол върху насилието (водене на войни и обществен ред) и монопол върху събирането на данъци. Резистентността и отпорът към криптовалутите засега гарантира втория, но решението на Facebook да създаде и използва своя собствена криптовалута също ще доведе до големи обрати.

Повечето професии се очаква да изчезнат и трансформират чрез тесния, първичен изкуствен интелект, който вече е постигнат (Siri, Cortana, Alexa и др.). Повече предизвикателствата и потенциалните опасности биха дошли от генералния и супер изкуствения интелект, който е равностоен на човешкия или превъзхождащ го.

България също ще трябва да е готова със собствен план за действие за световната тенденция за роботизация, автоматизация и навлизане на изкуствен интелект. При нея изтъкваните като конкурентни предимства по-евтин работен труд и ниски данъци автоматично ще изчезнат. Хиляди хора ще трябва да се реадaptират и преквалифицират, да усвоят уменията на ученето през целия живот.

За целта трябва се променят и пригодят образователните и социални системи. Ще трябва да има нов подход в облагането на данъци на тези производства и нов подход във формиране на доходи, здравни и социални осигуровки на хората-работещи и отпадащи. Тези тенденции ще се отразят и на формите на държавно устройство, начин на събиране на данъци и функциониране на финансови системи. В страната има създадена екосистема от специалисти в IT сектора, този капацитет трябва да се използва за развитие на сравнителните ѝ предимства.

Изцяло погрешно е за бъдещето на пазара на труда на страната да се съди за настоящите тенденции и на основата на екстраполацията да се съди как ще изглежда след 10 или 20 години. Като илюстрация за това може да посочим прогнозата на социалното министерство, че към 2032 г. ще се търсят хора със средно образование и продавачи.

Киберсигурност, бъдеще на войните, нови форми на тероризъм

Цялата налична материална инфраструктура днес е с тенденция да се дигитализира в бъдеще, от лични данни, здравни и социални досиета до планове и стратегии. Това означава, че войните на бъдещето ще са владеене и манипулиране на информация. Вече видяхме как това се използва с комерсиални и политически цели (Кеймбридж аналитика), но и за следене и контрол, каквото намерение има Китай с въвеждането на система за социален кредит.

В чисто военен аспект се очаква бъдещите войни да се водят от форми на изкуствен интелект. Умни дронаве, самолети, подводници и роботи – убийци ще са новите бойни оръжия. Заради скоростта на обработка на информация в бъдещите контролни и командни пунктове от изкуствения интелект, много скоро след това ще се наложи използването му и за взимане на решение. Голям дебат предстои около тази автономност -например при активиране на ядрени оръжия и пр. Именно в областта на сигурността и военното дело най-ясно се вижда потребността да бъдат въведени регулации в използването на нови технологии и изкуствен интелект, тъй като подобен тип оръжия, бих могли да се произвеждат и разпространяват нелегално, което да обслужи и целите на организирани терористи или индивидуални деструктивни действия.

Дълголетие, развитие на експоненциалната медицина, генно редактиране

Друг голям тренд е постигане на нарастващо дълголетие на хората до около 120 г. То ще бъде възможно с отглеждане на органи и тъкани от стволови клетки, чрез 3Д и 4Д биологично принтиране, нано-роботи, които „поправят и фиксират“ на място проблемни зони в човешкото тяло или в по-далечна перспектива сливане на човешкия мозък с облачни системи и изкуствен интелект.

С концепцията за генно редактиране стават възможни както подобрени и съвършени деца, така и такива „направени от гените само на един или трима, петима и повече родители. ,

„Дизайн-бебетата“ вече са реалност в Китай. Възникват морално-етичните въпроси имаме ли право да проектираме съвършени, но и унифицирани деца. Осен това, така се взривява и концепцията за родителството, защото те могат да си комбинация от няколко индивида.

Все по-популярна става телемедицината, както и алгоритми, които поставят диагнози. Навлизат и доста изобретения, т.нар. wearables -дрехи, аксесоари и устройства, които докладват за статуса на човешкото здраве, следвайки индикатори от човешка кръв, урина, пот и пр.

Телемедицината, медицинският софтуер и тези устройства са на достъпна цена и могат в значителна степен да завишат ролята на превенцията в здравеопазването.

За България е важно да има институционален капацитет за отчитане на възможностите, но и на рисковете на здравно неравенство, за морално-етични дебати и др.

Това са само част от предстоящите големи промени, за които не само страната, но и целият ЕС няма ясна визия и систематизирана готовност за действие, а времето е напреднало и скоро подходът ще е закъсняло реактивен, вместо проактивен.

БНТ

✓ **Нова европейска директива изисква България да въведе закон за личен фалит**

България ще трябва да приеме възможно най-бързо закон за личния фалит. Страната ни е задължена, след като днес Европейският парламент гласува директива за процедурите за несъстоятелност на предприятията, която засяга и физическите лица. Страната ни е единствената в ЕС, която няма такова законодателство. През януари и Европейската комисия ни постави срок от два месеца да се направят законови промени, заради клаузи в договорите на длъжниците, които ги поставят в неравностойно положение.

Всяка година един милион и 700 хиляди души в ЕС губят работните си места заради фалити на предприятията, в които работят. Директивата, гласувана от Европарламента, подобрява ефективността на процедурите по превантивно реструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задълженията на предприятията и едноличните търговци, така че те да получат втори шанс, продължат да работят и да не съкращават персонал. По предложение на българския евродепутат Емил Радев в нея е вписан и текст, който засяга физическите лица. България е единствената страна в ЕС вечни длъжници и без процедури за абсолютна давност или обявяване на личен фалит.

Емил Радев - евродепутат от ГЕРБ/ЕНП: Тази директива ще послужи от тук нататък, не само за подобряване на процедурите за обявяване в несъстоятелност на търговци, на предприемачи, но и на потребители, с което трябва да сложим край в 21 век да има вечни длъжници в България. Хора да дължат по 10-15 години с явната невъзможност да си плащат задълженията, било то към банки, топлофикации, частни кредитори и т.н.

В България след като длъжникът почине, наследниците му наследяват и дълговете му. Според Радев у нас има над 600 000 семейства, които са изпаднали в свръхзадлъжнялост и нямат възможност да пратят дълговете си. Директивата трябва да бъде въведена в законодателствата на държавите членки в тригодишен срок от обнародването ѝ в Официалния вестник на ЕС.

✓ **НС ще гласува оставката на Цветан Цветанов**

Вторият човек в ГЕРБ напуска парламента след скандала с апартаментите на властта. По решение на премиера Бойко Борисов, председател на парламентарната група на ГЕРБ става Даниела Дариткова.

А мястото на Цветанов на парламентарната банка трябва да заеме 27-годишният лидер на Младежката структура на партията във Велико Търново Георги Недев.

✓ **Доклад на ЕК: Корупцията пречи на инвестициите в България**

В България се наблюдава един от най-големите дялове на хора живеещи в риск от бедност, а корупцията и регулаторната несигурност пречат на инвеститорите. Това са част от изводите на ежегоден доклад на Европейската комисия.

Той отчита, че икономическият растеж у нас остава стабилен, както и фискалната политика. Според документа банковият сектор у нас е укрепен, но е все още уязвим. Отбелязва се, че държавните предприятия нямат достатъчно висока рентабилност. Като пример се посочва БДЖ.

Бенжамин Анжел - генерална дирекция "Икономически и финансови въпроси", ЕК: Като става въпрос за прозрачност на обществените поръчки, България има една неприятна характеристика. В много от тях има само по един кандидат. Резултатите са много по-лоши в сравнение със средните в Европейския съюз.

Липсва доверие в съдебната система. Общественото възприятие за независимостта на съдебната система е едно от най-лошите в Съюза. Класирането на България е тревожно - държавата е на 108-о място от 138 държави от целия свят.

✓ **Учени от БАН създадоха нов вид батерия**

Ново поколение батерия, която ще предизвика революция в съхраняването на енергия, създадоха учени от Българската академия на науките и от Софийския университет "Св. Климент Охридски". Тя ще бъде около 3-4 пъти по-евтина и по-безвредна за околната среда в сравнение с досега използваните литиево-йонни батерии.

Презаредимата батерия е на основата на натрий. Тя е незапалима, много по-безопасна и очакванията на създателите ѝ са да бъде използвана основно в електромобилите. Принципът, на който работи, съществува и в природата, но там процесът е много по-бавен, отколкото в лабораторни условия.

За изработването на батерията се използват сулфатни соли, които са широко разпространени и могат да бъдат намерени дори и на Марс.

проф. Радостина Стоянова: Интересът към хидратираните сулфатни минерали е огромен през последните години, това се дължи на факта, че на повърхността на Марс бяха идентифицирани хидратираните сулфатни минерали. Наличието им е белог от една страна, че на повърхността на Марс е имало вода.

Изследванията са все още в начален етап и предстоят още проучвания.

✓ Споразумение между МОН и МК: Учениците ще ходят безплатно на театър

Безплатен театър за учениците от първи до десети клас, а актьори ще представят изучавани в момента произведения в училищата. За това се договориха днес министерствата на образованието и на културата. Символично споразумението беше подписано в Народния театър "Иван Вазов".

Театрите ще обявяват на сайтовете си в началото на всяка учебна година предстоящите постановки и ще получават заявки за посещения от училища и детски градини. За да заведат децата безплатно на театър, училищата ще трябва да кандидатстват по програмата, началото е 10 май. Всяко училище ще може да участва с по един проект на стойност 2500 лева. Обратно - актьорите също ще посещават училищата като представят изучавани в момента произведения.

Красимир Вълчев, министър на образованието и науката: Отделените средства са 250 хиляди, но ако има по-голям интерес за кандидатстване, а то най-вероятно ще има, ние ще можем да дофинансираме или да насочим остатъци от други модули.

Целта е да се засили интересът на децата към театралното изкуство.

Румен Димитров, зам.-министър на културата: Само позитиви носи това споразумение, ние създаваме нов вид публика, едни образователни програми на нашите културни институти.

През лятото на 2018 г. просветното министерство подписа споразумение с министерството на културата за провеждане на учебни часове в музеите. Включиха се над 5000 ученици. След театрите пък ще дойде ред и на библиотеките. Отделно се готви програма за посещение на ученици в институтите и музеите на Българската академия на науките.

Publics.bg

✓ КЕВР ще е домакин на среща на Консултативния форум на регулаторите от Балканския регион

Ще бъде обсъден междинен доклад за процеса на либерализация на газовия пазар

Среща на Съвета на регулаторите на Консултативния форум на националните регулаторни органи на държавите от Балканския регион ще се проведе утре в Сандански, съобщава КЕВР. В нея ще участват председатели и членове на регулаторите на страните, които на 29.09.2018 г. в Солун подписаха Споразумение за учредяване на организацията. Инициативата за създаване на Форума беше издигната от КЕВР през пролетта на 2018 г. и получи подкрепата на националните регулаторни органи на държавите от региона. Българският енергиен и воден регулатор е домакин на срещата на Съвета на регулаторите в качеството си на председателстващ на Консултативния форум през първата година на дейността му.

Целта на Консултативния форум е чрез провеждането на дискусии и обмяна на опит по въпроси от взаимен интерес да стимулира ползотворния многостранен диалог между страните от региона и да подпомага формирането на общи позиции и препоръки по регулаторни въпроси. Страните-членки на организацията ще си сътрудничат за развитие на стабилна регулаторна и пазарна рамка, допринасяща за инвестициите в газовия, електроенергийния и водния сектор и за осигуряването на устойчиви, конкурентни и достъпни услуги за потребителите.

В срещата на Съвета на регулаторите в Сандански ще участват делегации на Комисията за енергийно и водно регулиране, водена от председателя доц. Иван Иванов, на Комисията за енергийно регулиране на Република Северна Македония, водена от председателя й Марко Бислимоски, на Регулаторния орган за енергетика на Република Гърция, водена от члена на регулатора проф. Апостолот Готциас и на Агенцията за енергетика на Република Сърбия, начело с председателя й Деян Попович. В състава на делегацията на КЕВР са членове на българския регулатор - Александър Йорданов, Евгения Харитоновна, Пенка Трендафилова, Владко Владимирова, както и експерти в дирекциите „Електроенергетика и Топлоенергетика“ и „Природен газ“.

Дневният ред на срещата предвижда участниците да обсъдят междинен доклад, посветен на процеса на либерализация на газовия пазар в региона на Балканите. Докладът е изготвен от експерти в създадената работна група към Съвета на регулаторите. По тази тема ще бъде проведена дискусия по проект за обща позиция за ускорено развитие на либерализацията на регионалния газов пазар и ролята на националните регулатори. Предвидени са разговори и обмяна на мнения и по друга важна регулаторната дейност - наблюдението на регионалните пазари на електроенергия на едро и въвеждането на правилата по REMIT. В рамките на срещата са предвидени и презентации на високотехнологични компании в електроенергийния сектор, представящи най-новите тенденции и добри практики в областта на енергийния мениджмънт и мониторинг, прилагането на устойчиви енергийни политики, участието на енергийните пазари, управлението на енергийните процеси и др.

Съгласно учредителния си документ Консултативният Форум на националните регулаторни органи на държавите от Балканския регион провежда ежегодни срещи, на които се обсъжда постигнатия напредък по разглежданите през периода теми и въпроси. Домакин на първата годишна среща на организацията през тази есен ще бъде Комисията за енергийно и водно регулиране в качеството си на председателстващ на Форума.

✓ Темы и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, „Сутрешен блок“

- ГЕРБ след оставките - в студиото гостува Менда Стоянова
- Шести в листата - кандидатът за евродепутат на СДС Александър Йорданов
- БСП и принципите - коментар на Антон Кутев
- България и бежанците - председателят на Агенцията Петя Първанова
- Естетически ракурси. След два дни на площад "Гарибалди" водната стена ще бъде премахната

БТВ, "Тази сутрин"

- Директно от Народното събрание - как ще бъде гласувана оставката на Цветан Цветанов?
- Три жертви след пожар в психиатрията. Какви са причините за трагедията? На живо от Пловдив.
- В студиото арменецът Давид Акопян веднага след излизането му от центъра за бежанци. Ще получи ли български паспорт?
- В рубриката "Чети етикета", изчезват ли българските плодове и зеленчуци?
- След острата обществена реакция - Директно от площад "Гарибалди" – демонтират водната стена.

Нова телевизия, „Здравей България“

- Лекар влиза в битката за кворума. Гостува д-р Даниела Дариткова, която сяда в стола на Цветан Цветанов в парламента.
- Има ли пръст Турция в писането на български закон? Намесила ли се е Анкара за финансирането на вероизповеданията у нас?
- 29 години без самоличност. Историята на Давид Акобян.
- Стоителство на скалите в Созопол. На живо - законно ли е?
- Да имаш апартамент на морето и в него да живее друг. Собственици на жилища в схватка с управата на ваканционен комплекс.
- Със счупена ръка след победата. Тервел Пулев за триумфа в САЩ и целувката на Кубрат, за която всички говорят.
- Ще се скрие ли чаровният измамник Деян от мафиотите? Калин Врачански и Ина Добрева за образите си в „Господин X и морето“.

✓ Предстоящи събития в страната на 29 март

София.

- От 09.00 часа ще започне пленарното заседание на Народното събрание.
- От 09.30 часа в Министерския съвет вицепремиерът и министър на външните работи Екатерина Захариева ще проведе среща на 4 очи с ливанския ѝ колега Джебран Басил. В 10.30 часа двамата ще направят изявление в Гранитната зала.
- От 09.30 часа в Иновационен форум „Джон Атанасов“ на София Тех Парк ще се проведе международна конференция за дигитализация на висшето образование и изкуствен интелект „Educate to Create 2019: Impact of AI on Higher Education“. Участие в събитието ще вземат министърът на образованието и науката Красимир Вълчев, еврокомисарят по цифрова икономика и цифрово общество Мария Габриел и министърът на образованието на Малта Еварист Бартоло.
- От 08.45 в Съюза на юристите в Голям салон ще се проведе конференция-дискусия „Фотографията. Права за снимане и публикуване съгласно Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД) в контекста на европейския регламент GDPR“.
- От 10.00 часа в пресклуба на БТА Институтът по аграрна икономика ще представи проект „Теоретични модели за развитие на дигиталното земеделие“.
- От 10.00 часа и от 14.00 часа в Park Center Sofia на бул. „Арсеналски“ 2 ще се проведе кръводарителска акция.
- От 10.00 часа в хотел „Грами“ ще се проведе конференция, на която Николай Барев ще направи отчет на петгодишния си мандат като член на Европейския парламент и ще даде специална пресконференция по повод пакет „Мобилност“ с позицията му.
- От 10.00 часа пред централния вход на храм „Света София“ дирекция „Култура“ и екипът на уеб сайта historikalroutes.bg организират представяне за журналисти на историческия маршрут „Зад фасадите на софийските домове“, представящ културното наследство на града. Кметът на София Йорданка Фандъкова и заместник-кметът по култура доц. д-р Тодор Чобанов ще придружават журналистите.
- От 10.30 часа в Интерпред-СТЦ ще се състои бизнес закуска, на която ще бъде представена новата визия на Mirogljo Real за развитието на сектора за управление на бизнес сгради в България.
- От 10.30 часа в централата на БСП на "Позитано 20" ще се проведе извънредна пресконференция.
- От 10.30 часа в Голямата зала на БАН на ул. „15 ноември“ №1, лидерът на БСП - София Калоян Паргов ще участва в дискусия на тема „Избори за Европейски парламент - България в ЕС след 2019 г.“
- От 10.45 часа пред входа на ГД „Национална полиция“ (бул. „Александър Малинов“ 1) ще се състои брифинг, на който ще бъде представен отчетанализ за дейността на дирекцията през 2018 г.
- От 11.00 часа в зала „Опера“ в хотел „ИнтерКонтинентал“ Петър Москов, заедно с Любомир Канов, Боян Стефанов, Ралица Кирилова, Цветанка Йотина, Росица Рачева, Момчил Станков, Ваньо Шарков, Валентин Павлов, Пепа Деведжиева, Хари Аничкин и др., ще обявят пред медиите инициативата си за създаване на партия Консервативно обединение на десницата.

- В 11.30 часа на ъгъла на ул. „Московска" и ул. „11 август" ще бъде пусната в експлоатация нова зарядна станция за електромобили.
- От 13.00 часа в централата на КТ „Подкрепа" президентът Димитър Манолов ще даде пресконференция на тема: „Позиция на Конфедеративния съвет на Конфедерация на труда „Подкрепа" за участие на синдиката в евривборите".
- От 14.00 часа в сградата на „Булгартрансгаз" ЕАД ще бъдат отворени ценовите предложения на участниците в процедурата за доставка на необходимите материали и оборудване, инвестиционно проектиране, изграждане и въвеждане в експлоатация на разширението на газопреносната инфраструктура.
- От 20.00 часа 15-ата годишнина от присъединяването на Република България в НАТО ще бъде отбелязана с празнични илюминации. Артилерийското формиране на Националната гвардейска част ще бъде разположено в градинката между Народното събрание и СУ „Св. Климент Охридски".

Благоевград.

- От 09.30 часа в зала „22 септември" ще се проведе редовно заседание на Общинския съвет.

Велико Търново.

- От 11.00 часа в „Гербова зала" на Областната администрация ще се проведат консултации с парламентарно представените партии и коалиции и партиите и коалициите, които имат избрани с техни кандидатски листи членове на Европейския парламент, но не са парламентарно представени, за определяне на състав на РИК за произвеждане на евроизборите.

Враца.

- От 10.00 ч. в Заседателната зала на Община Враца ще се извърши отваряне на оферти в процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет: „Инженеринг - проектиране, упражняване на авторски надзор и изпълнение на СМР във връзка с основен ремонт на волейболна зала в спортен комплекс „Христо Ботев" гр. Враца по ПМС № 315 от 19 декември 2018 г."

Кюстендил.

- От 11.00 в ОДМВР - Кюстендил ще бъде представена предстояща специализирана операция по линия на TISPOL.
- От 11.00 часа в Областен информационен център ще се проведе среща за представяне на схемата за малки инициативи в рамките на Фонд Активни граждани.

Перник.

- От 14.00 часа в Областна администрация-Перник ще се проведат консултации за състав на РИК Перник за предстоящите на 26 май избори за членове на Европейския парламент.
- От 16.00 часа в Областна администрация-Перник ще се проведе пресконференция с участието на областния управител, директорите на Регионална дирекция по горите - Кюстендил и Югозападно държавно предприятие - Благоевград, относно стартирането на „Седмица на гората 2019 година" на територията на областта.

Плевен.

- От 10.00 часа в пресклуба на БТА ще се проведе пресконференция на Мартин Митев - председател на Общинския съвет в Плевен и общински съветник на ПП ГЕРБ.
- От 11.00 часа в пресклуба на БТА ще се проведе пресконференция на Областната инспекция по труда, Бюро по труда и Дирекция „Социално подпомагане"-Плевен.

Плевен.

- От 14.00 часа в пресклуба на БТА ЧЕЗ ще връчи наградите на победителите в състезанието по електроенергетика „Стани стипендиант на ЧЕЗ".

Пловдив.

- От 10.00 часа в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски", зала „Компас" ще се проведе дискусия с участието на евродепутата Светослав Малинов и политолога д-р Татяна Буруджиева.

Русе.

- От 11.00 часа в зала 1 на Областна администрация ще се проведат консултации за състава на Районна избирателна комисия в 19-ти Русенски избирателен район за предстоящите избори за членове на Европейския парламент от Република България, насрочени за 26 май 2019 г.

Сандански.

- В Интерхотел „Сандански" ще се проведе Среща на съвета на регулаторите на Консултативния форум на националните регулаторни органи на държавите от Балканския регион. Преди началото на втората тематична сесия (между 14.30 ч. и 14.50 ч.) е предвидена възможност за въпроси и кратки интервюта с участници в срещата.

Сливен.

- От 11.00 ч. в голямата заседателна зала на областната администрация ще се проведат консултации за определяне състава на РИК за изборите за европейски парламент.

Шумен.

- От 15.00 часа в заседателната зала на Областна администрация ще се проведат консултации за избор на членове на Районна избирателна комисия.

Expert.bg

✓ Лагард: Еврозоната не е достатъчно стабилна, за да издържи рецесия

Еврозоната е в по-добро финансово състояние, отколкото преди десетилетие, но не е достатъчно стабилна, за да издържи на друга икономическа криза. Това заяви ръководителят на Международния валутен фонд (МВФ) Кристин Лагард по време на конференция в Париж, предаде БГНЕС.

Тя каза, че валутния съюз „не е достатъчно устойчив“, за да излезе невредим от „неочаквани икономически бури“ „Банковата система е безопасна, но не достатъчно. Икономическото благосъстояние е по-добро, но ползите от растежа не са достатъчно общи“, заяви Лагард.

Това предупреждение идва в момент, когато много икономики показват признаци на забавяне, особено енергоизточника Германия и втората най-голяма икономика в съюза Франция.

„Някои хора с право може да кажат, че Европа се бави в създаването на напълно развита екосистема“, каза Лагард и предупреди, че Европа все още е ранена от последната криза.

„Тези събития оставиха болезнени икономически белези върху много домакинства и компании, посявайки семената на икономически различия между различните държави-членки“, заяви ръководителят на МВФ и добави, че „сега е времето да се даде на еврозоната един голям тласък“.

Тя призова еврозоната да „покаже нова решимост и да довърши банковите и капиталовите съюзи, за да може да жъне ползи от тях в бъдещето.“

За банките специално, каза тя „имаме нужда от европейска банкова система, която да издържи на буря, без да се пречупи. Ние имаме нужда от банкова система, която ще отслаби рисковете в екосистемата и ще предизвика растеж“.

Тя призова лидерите на еврозоната да „възобновят дискусиата и да преговарят добросъвестно и да направят нужните компромиси, за да отключи пълния потенциал на банковия съюз“.

Лагард каза, че банките трябва да създадат „общо застраховане на депозитите“, което да действа като „сянка на дърво“ когато риска нарасне.

Тази система трябва да се охранява от банките, а не от данъкоплатците, заяви тя.

Общият европейски капиталов пазар ще действа като „резервна гума“ за еврозоната, каза Лагард.